

**EINES PER TREBALLAR LA LECTURA
A LES AULES**

Jordi Alonso

ÍNDEX

L'OBRA I EL SEU ENTORN	PÀG.
Fitxa tècnica	3
Introducció	3
L'autora	4
La il·lustradora	4
L'argument	5
Gènere, estil i context literari	5
El tema i els subtemes	5
Informació complementària sobre l'autora i la seva obra	6
PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA	
Abans de la lectura	7
Durant la lectura	9
Després de la lectura	13
Avaluació	18
PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT	
Activitats de reforç i ampliació	22
L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA	
Opinions i valoracions	28
PROPOSTES LÚDIQUES	
Activitats	29
INTERDISCIPLINARIETAT	
Activitats	30
LITERATURA COMPARADA	
Activitats	32
SOLUCIONARI	
Solucions	33

EM VOLS FER UN FAVOR?

L'OBRA I EL SEU ENTORN

FITXA TÈCNICA

Títol: *Em vols fer un favor?*

Autora: Maria Mercè Roca

Il·lustradora: Bernadette Cuxart

Editorial: Barcanova

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2009

Col·lecció: «Sopa de Llibres», Sèrie Groga, 166

Pàgines: 96

INTRODUCCIÓ

Em vols fer un favor? és un llibre de la Maria Mercè Roca que té com a protagonista el llop Pepito, que, tot i que a vegades és molt entremaliat, és molt bona persona i té molt bon cor.

A partir de la lectura d'aquest conte, el jove lector descobrirà el valor de l'amistat i el compromís, i també el fet que renunciar a vegades al que ens agrada per ajudar els altres pot omplir-nos de satisfacció i fer-nos sentir millor.

La lectura d'aquest llibre és recomanada per a nens i nenes a partir de sis anys, tot i que els alumnes de primer curs n'haurien de fer una lectura guiada a classe amb l'ajut del professor o la professora. Per aquest motiu, creiem que és més apropiada per a nens i nenes de segon i tercer curs de primària.

L'AUTORA

La Maria Mercè Roca va néixer a Portbou (Alt Empordà) l'any 1958. Filla d'una família humil, de ben jove va haver d'ajudar a casa treballant els estius com a dependenta i, més tard, es va haver de traslladar a Girona per seguir estudiant. Després d'algunes experiències laborals, va treballar com a professora de català per a adults a Girona durant deu anys. A partir d'aquest moment, va començar la seva carrera literària.

Ha escrit diferents llibres de narrativa, principalment novel·la, tant per a adults com per a infants i joves, i la seva obra ha estat traduïda a l'alemany, l'èuscar, el castellà, el francès, el neerlandès i el portuguès. També ha obtingut diversos premis literaris de reconegut prestigi, entre els quals destaquen el Víctor Català (1986), el Josep Pla (1987), el Sant Jordi (1992) i el Ramon Llull (2000).

Ha escrit guions televisius per a sèries com *Secrets de família* o *Rosa* i col·labora regularment amb mitjans de comunicació diversos, com ara la ràdio, la televisió i la premsa escrita.

Des de l'any 2003, combina la seva passió per l'escriptura amb el seu càrrec al Parlament de Catalunya.

LA IL·LUSTRADORA

La Bernadette Cuxart va néixer a Barcelona l'any 1965 i actualment viu a Sagàs, un poblet del Berguedà.

La seva afició pel món de la il·lustració li ve de ben petita, quan li agradava mirar les il·lustracions dels contes i dibuixar i fer manualitats.

Va estudiar magisteri i il·lustració. Va treballar en el departament d'il·lustració d'una editorial durant cinc anys, on, tot i que no dibuixava, la seva formació com a mestra li va ser de molta ajuda. Al cap de cinc anys, es va establir a Sagàs i va ser aleshores que va començar a col·laborar amb diferents editorials.

La seva feina li permet relacionar les seves dues passions: la il·lustració i els infants. Les seves il·lustracions tenen un estil net, bonic i colorista, ja que per a ella il·lustrar és una forma d'expressió, de dir les coses a la seva manera, i el color és molt important en la seva vida.

Ha il·lustrat diferents contes infantils com ara *En Joan Brut*, *Contes d'estar per casa*, *Els secrets de les ulleres*, *La vaca Teresina esquia a Vallfarina* o els contes de la col·lecció «El llop Pepito».

L'ARGUMENT

El llop Pepito ha quedat amb els amics de la colla per anar a jugar un partit de futbol molt important. Just abans de sortir de casa, l'àvia li demana que porti un paquet a la seva amiga Caterina. En Pepito rondina, però s'estima tant l'àvia, que al final accepta. De camí, es troba amb els seus companys i decideix jugar el partit abans de complir l'encàrrec de l'àvia. Així que deixa el paquet damunt d'un banc i comença a jugar. Però al cap d'una estona, s'adona que el paquet ha desaparegut. Per això, abandona el partit precipitadament i se'n va a cercar-lo. Ara bé, abans de marxar, demana a un company que el substitueixi en l'equip de futbol.

En Pepito pregunta a diferents llocs fins que troba el lladre, i decideix seguir-lo de lluny. Durant la persecució, el personatge misteriós agafa el tramvia i en Pepito ha de demanar a una amiga que li deixi la seva bicicleta nova si vol enxampar-lo. Quan aconsegueix atrapar-lo, es desfà tot l'embolic. Resulta que el presumpte lladre és un ciutadà honrat que ha recollit un paquet perquè creia que algú l'havia perdut i el portava a l'oficina d'objectes perduts.

Quan finalment en Pepito porta el paquet a casa de la Caterina, descobreix que es tracta de tres motlles per fer pastissos per als nens de sisè que estan recollint diners per al viatge de final de curs.

GÈNERE, ESTIL I CONTEXT LITERARI

Em vols fer un favor? és un conte que gira entorn del fet quotidià d'ajudar-se els uns als altres per tal que tot funcioni millor. Malgrat el realisme de la situació que planteja l'autora, l'obra pertany al gènere de la fantasia, ja que el protagonista és un llop que conviu amb tota normalitat amb altres animals i, fins i tot, amb persones.

L'autora hi utilitza un vocabulari ric, de manera que els joves alumnes puguin enriquir el seu ventall de paraules, expressions i frases fetes.

La narració està escrita en primera persona, tot i que hi tenen un paper destacat els diàlegs entre els diferents personatges.

EL TEMA I ELS SUBTEMES

El tema principal del conte de la Maria Mercè Roca és el fet d'ajudar-nos els uns als altres com a manera d'assolir els nostres objectius: jugar el partit de futbol, portar els motlles a casa d'una amiga, no perdre la pista d'un sospitós, donar un cop de mà als nens que recullen diners per al viatge de sisè...

Com a subtemes, destaquen la revenja d'un partit de futbol que en Pepito i els seus amics van perdre, l'obediència a l'adult, el dilema davant de dues situacions que un ha de complir, el sentiment de culpabilitat, la recerca d'un objectiu, etc.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'AUTORA I LA SEVA OBRA

Bibliografia

La Maria Mercè Roca ha publicat, entre altres, aquests títols:

- *L'extraordinària història d'en Fum, el gat que un dia va volar* (Ed. Vitel·la, 2010)
- *Kenitra* (Ed. Barcanova, 2006)
- *Setze contes* (Ed. Columna, 2001)
- *Temps de perdre* (Ed. Columna, 1999)
- *Com un miratge* (Ed. Barcanova, 1988)
- *El col·leccionista de somnis* (Ed. Empúries, 1987)

A banda del conte *Em vols fer un favor?*, ha escrit aquests altres títols de la col·lecció «El llop Pepito».

- *El llop Pepito a la revetlla de Sant Joan* (Ed. Barcanova, 2010)
- *El llop Pepito i Carnestoltes* (Ed. Barcanova, 2009)
- *El llop Pepito se'n va d'excursió* (Ed. Barcanova, 2008)
- *El llop Pepito i el pessebre vivent* (Ed. Barcanova, 2007)
- *El llop Pepito i el dia de Sant Jordi* (Ed. Barcanova, 2007)
- *El llop Pepito al racó de pensar* (Ed. Barcanova, 2007)
- *El llop Pepito a la perruqueria* (Ed. Barcanova, 2006)
- *El llop Pepito fa windsurf* (Ed. Barcanova, 2006)
- *El llop Pepito i les castanyes* (Ed. Barcanova, 2006)
- *El llop Pepito* (Ed. Barcanova, 2006)

Enllaços

Si voleu saber més coses sobre l'autora, podeu consultar aquestes pàgines web:

www.escriptors.com/autors/rocammm/

Pàgina web que l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana dedica a l'autora.

http://blocs.gracianet.cat/lelefant_trompeta/2009/04/19/bernadette-cuxart/

L'Elefant Trompeta és un bloc que va néixer l'any 2006 amb la intenció de ser el diari d'una mestra d'educació infantil. Hi podeu trobar recomanacions de contes per temes, entrevistes, comentaris sobre altres webs relacionades amb el món dels infants, etc. També té un espai al programa de Ràdio Gràcia Batakada RadioActiva dedicat a la literatura infantil.

PROPOSTES DE COMPENSIÓ LECTORA

ABANS DE LA LECTURA

Per al professorat

A continuació, us presentem tres propostes per treballar *Em vols fer un favor?* abans de llegir el llibre. La primera serveix per treballar qualsevol llibre; la segona treballa la formulació d'hipòtesis a partir de l'observació de la coberta, el títol i la dedicatòria, i la tercera introdueix els alumnes en aspectes relacionats amb l'autora, la il·lustradora o l'editorial.

– **Tinguem cura dels llibres.** Aquesta activitat pretén que els alumnes aprenguin a tenir cura dels llibres en general.

Primer de tot escriviu a la pissarra aquesta pregunta: *Quines coses hem de fer per tenir cura d'un llibre?* A continuació, demaneu als nens i les nenes que proposin idees, com, per exemple, no doblegar-ne les pàgines ni les cobertes, no guixar-lo, posar-hi un punt per indicar a quina pàgina han deixat la lectura, etc. Podeu recollir totes aquestes propostes en un mural o en un full i després penjar-lo a la classe.

– **La coberta i el títol.** Establiu un diàleg amb els alumnes a partir de l'observació de la coberta del llibre i de la lectura del títol.

En aquest cas, feu-los preguntes molt variades, com per exemple: *Quin dibuix hi ha en la coberta?, Què vol dir fer un favor?, Qui demana un favor: el llop o la nena?, Quin favor deu demanar?, Què creieu que passarà en el conte?... Aproveu l'activitat per introduir altres preguntes relacionades amb l'estil, com ara: A partir del dibuix, creieu que llegireu un conte realista o fantàstic?, Havíeu vist mai aquests personatges en algun altre llibre?, En quin?...*

Comenteu també la dedicatòria de l'autora: «A la meva filla Aurora, un dolç favor dels déus». Feu-los preguntes com ara: *Què és una dedicatòria?, Qui la deu haver escrit?, Què vol dir un dolç favor dels déus?* Aproveu l'activitat i feu-los buscar altres dedicatòries en llibres de la biblioteca d'aula.

– **Les parts de la coberta.** Seguiu treballant la coberta i feu-los observar aquests quatre elements:

- El nom de l'editorial: Barcanova.
- El nom de la col·lecció: Sopa de Llibres.
- El nom de l'autora: Maria Mercè Roca.
- El nom de la il·lustradora: Bernadette Cuxart.

Aproveu l'activitat per explicar breument què són l'editorial i la col·lecció i mireu si a la biblioteca de l'aula o de l'escola hi ha altres llibres de la col·lecció «Sopa de Llibres» de l'editorial Barcanova.

Comenteu també les feines de l'autora i la il·lustradora i establiu-ne algun paral·lelisme amb els alumnes del grup, ja que hi ha nens a qui agrada més escriure històries, mentre que uns altres prefereixen dibuixar.

Per completar aquesta activitat, llegiu-los en veu alta les referències biogràfiques de l'autora i la il·lustradora que hi ha en les pàgines 97 a 102. Pregunteu-los també si han llegit algun altre llibre escrit per la Maria Mercè Roca o il·lustrat per la Bernadette Cuxart a casa, a la biblioteca, a l'escola... Si és possible, demaneu-los que el portin a classe.

DURANT LA LECTURA

Per al professorat

Us proposem que planifiquem la lectura del conte *Em vols fer un favor?* en quatre sessions d'una hora, ja que és molt important que els nens i les nenes l'entenguin a mesura que el vagi llegint, i que cada sessió segueixi aquesta estructura:

- Lectura en silenci de les pàgines corresponents a la sessió.
- Lectura en veu alta per part dels alumnes.
- Si el nivell de lectura dels alumnes no és gaire bo, podeu fer una tercera lectura del fragment del dia per tal que el puguin entendre.
- Parleu sobre el fragment del dia.

Una possible divisió del conte podria ser aquesta:

– **Sessió 1: capítol 1 (pàgines 11 a 30).** En aquest capítol coneixem el personatge principal del conte (el llop Pepito) i les persones que més estima (l'àvia Conxita, els seus pares i la seva germana Rita).

En Pepito ha de jugar un partit de futbol, però té un dilema, ja que la seva àvia li ha demanat si pot portar un paquet a casa de la seva amiga Caterina. Tot i que en un primer moment decideix fer cas a l'àvia, finalment opta per jugar el partit i deixa el paquet damunt d'un banc al costat del camp de futbol.

L'activitat 1 d'aquest apartat us permetrà comprovar si els nens i les nenes han entès en quina situació es troba el llop Pepito i com creuen que hauria d'haver actuat. Som davant d'un dilema, de manera que segurament trobarem raonaments que justificaran qualsevol de les dues opcions o, fins i tot, podrà sorgir-ne una de diferent.

– **Sessió 2: capítol 2 (pàgines 31 a 54).** Entrem en el nus de l'obra, quan comença el partit i el paquet desapareix.

En Pepito busca el paquet pertot arreu, però com que no el troba demana insistentment a un company que el substitueixi en el partit perquè vol buscar la persona que ha agafat el paquet. Pregunta a unes quantes persones si l'han vist, fins que la quiosquera li'n dóna una pista. Sense perdre un instant, el llop Pepito comença a perseguir l'home que ha agafat el paquet.

Feu que les nenes i els nens observin atentament les pàgines 38 i 39 i formulin diferents hipòtesis sobre el que la iaia Conxita i la Caterina deuen dir a en Pepito ara que ha perdut el paquet. Remarqueu el fet que cap de les dues no està enfadada.

– **Sessió 3: capítol 3 (pàgines 55 a 76).** En aquest capítol en Pepito persegueix l'home que ha agafat el paquet per la Rambla i el mercat de llibres vells. Quan està a punt d'atrapar-lo, l'home puja al tramvia. Com que en Pepito no arriba a temps per agafar-lo, demana a la seva amiga Aurora que li deixi la seva bicicleta nova per perseguir el sospitós. Finalment, en Pepito i l'home topen accidentalment a la porta de la comissaria.

En l'activitat 2, demaneu als alumnes com creuen que continuarà i acabarà la història. Pregunteu-los què passarà ara que en Pepito ha trobat el lladre.

– **Sessió 4: capítol 4 (pàgines 77 a 96).** El darrer capítol narra el desenllaç de la història. En primer lloc es desfà el malentès, ja que el sospitós només és un ciutadà honorat que ha trobat el paquet i ha decidit portar-lo a l'oficina d'objectes perduts per si algú el reclamava. En segon lloc, en Pepito porta el paquet a la Caterina. Resulta que són tres motlles per fer pastissos per al viatge de final de curs dels alumnes de sisè de l'escola. Finalment, torna la bicicleta a l'Aurora, va al camp de futbol per conèixer el resultat del partit i, en arribar a casa, la iaia l'obsequia amb un munt de croquetes.

En l'activitat 3 els nens i les nenes han de respondre preguntes sobre el desenllaç del conte i després han de pensar situacions similars en què hagin viscut un malentès, s'hagin hagut de disculpar o hagin donat les gràcies per algun favor que els hagin fet. Pregunteu-los si haurien actuat igual que en Pepito, i en cas que no, demaneu-los què haurien fet. Animeu-los que expliquin experiències personals en què hagin viscut situacions similars a les que ha viscut el llop Pepito.

En aquest apartat podeu treballar algunes de les activitats que es proposen en l'apartat «Propostes per a la diversitat».

1 Respon les preguntes sobre el llop Pepito:

a) Quin favor demana la iaia Conxita a en Pepito?

b) Per què en Pepito no vol fer el favor a la iaia Conxita?

c) En Pepito al final portarà el paquet a la Caterina. Com l'ha convençut la iaia?

d) Què fa en Pepito de camí cap a casa de la Caterina?

e) On deixa el paquet?

f) Creus que en Pepito ha fet bé de fer el favor a la iaia Conxita?

g) I tu, què hauries fet?

h) En Pepito decideix jugar el partit de futbol. Tu també ho hauries fet?

2 Finalment, el llop Pepito atrapa el lladre.

Què creus que passarà ara?

3 Respon aquestes preguntes sobre el conte:

a) El senyor que ha agafat el paquet, és un lladre de debò?

b) Com es diu?

c) Per què ha agafat el paquet?

d) On el volia portar?

e) Què hi ha dins el paquet?

f) Què fa en Pepito després de donar el paquet a la Caterina?

g) Quina sorpresa li ha preparat la iaia Conxita?

DESPRÉS DE LA LECTURA

Per al professorat

A continuació, proposem una sèrie d'activitats per aprofundir la lectura del conte *Em vols fer un favor?* de la Maria Mercè Roca. A fi d'evitar que les indicacions adreçades als mestres formin part del material que heu de donar als nens i les nenes, hem agrupat sota el títol «Per al professorat» les indicacions per a vosaltres i sota el títol «Per a l'alumnat» les activitats adreçades directament als nens i les nenes.

– Abans de l'activitat 1, repasseu les il·lustracions de les pàgines 38 i 39 que havíeu treballat en la sessió 2 de l'apartat «Durant la lectura». A continuació, demaneu als alumnes que escriguin el que creuen que diuen la iaia Conxita i la Caterina al llop Pepito després que hagi perdut el paquet. Observeu que els nens i les nenes donaran respostes diferents.

Després, han de fer un dibuix com el de la fitxa 1. Hi han de reproduir una situació en la qual siguin els protagonistes del dilema i al seu costat hi hagi dues persones, una que li demana un favor i l'altra que l'espera.

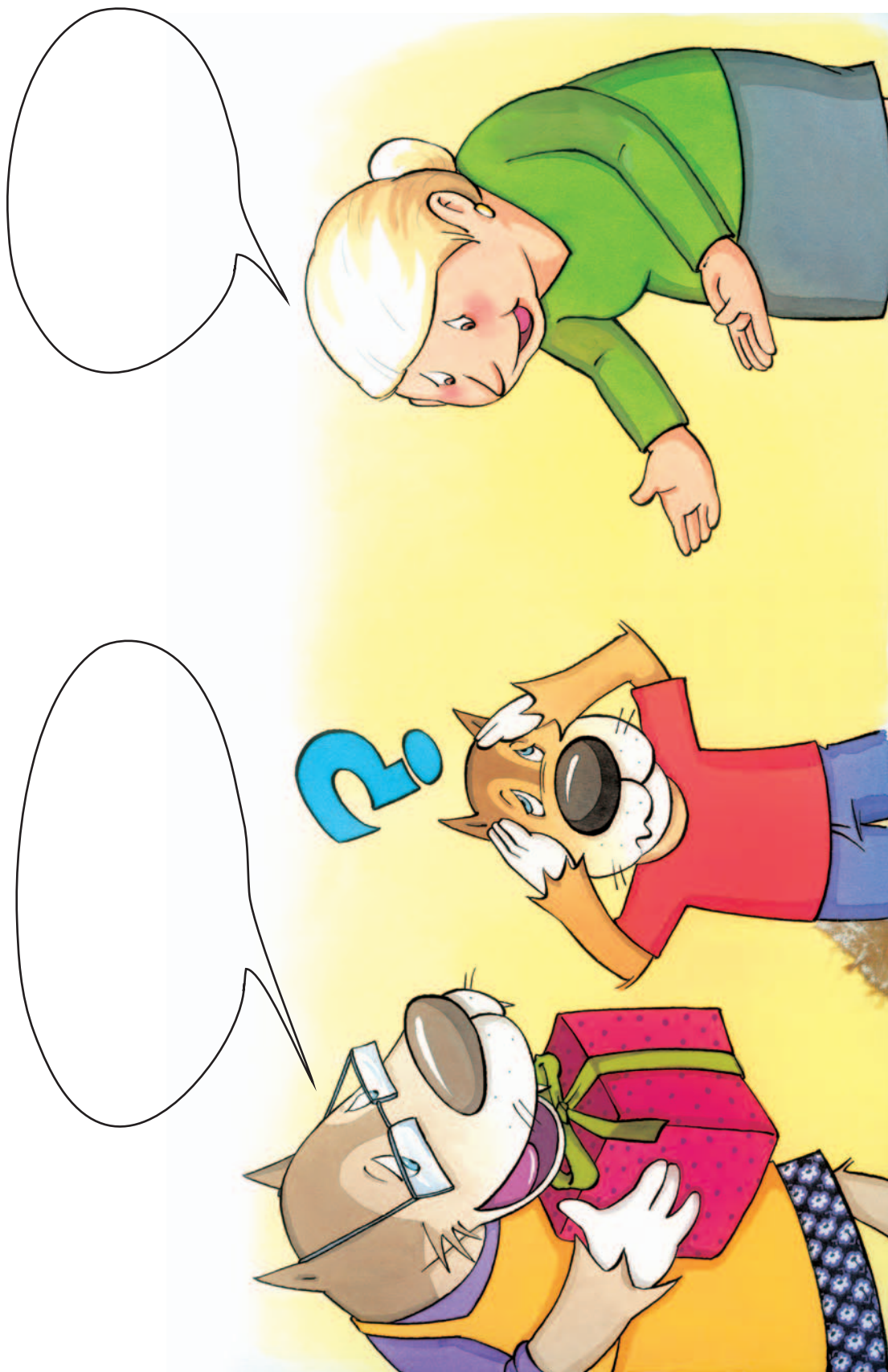
– En l'activitat 2, han de relacionar el començament i el final de les comparacions que van sortint al llarg del conte. Després, n'han d'escollir una i dibuixar-la.

– En l'activitat 3, han de relacionar cada expressió del conte amb el seu significat.

Per a l'alumnat

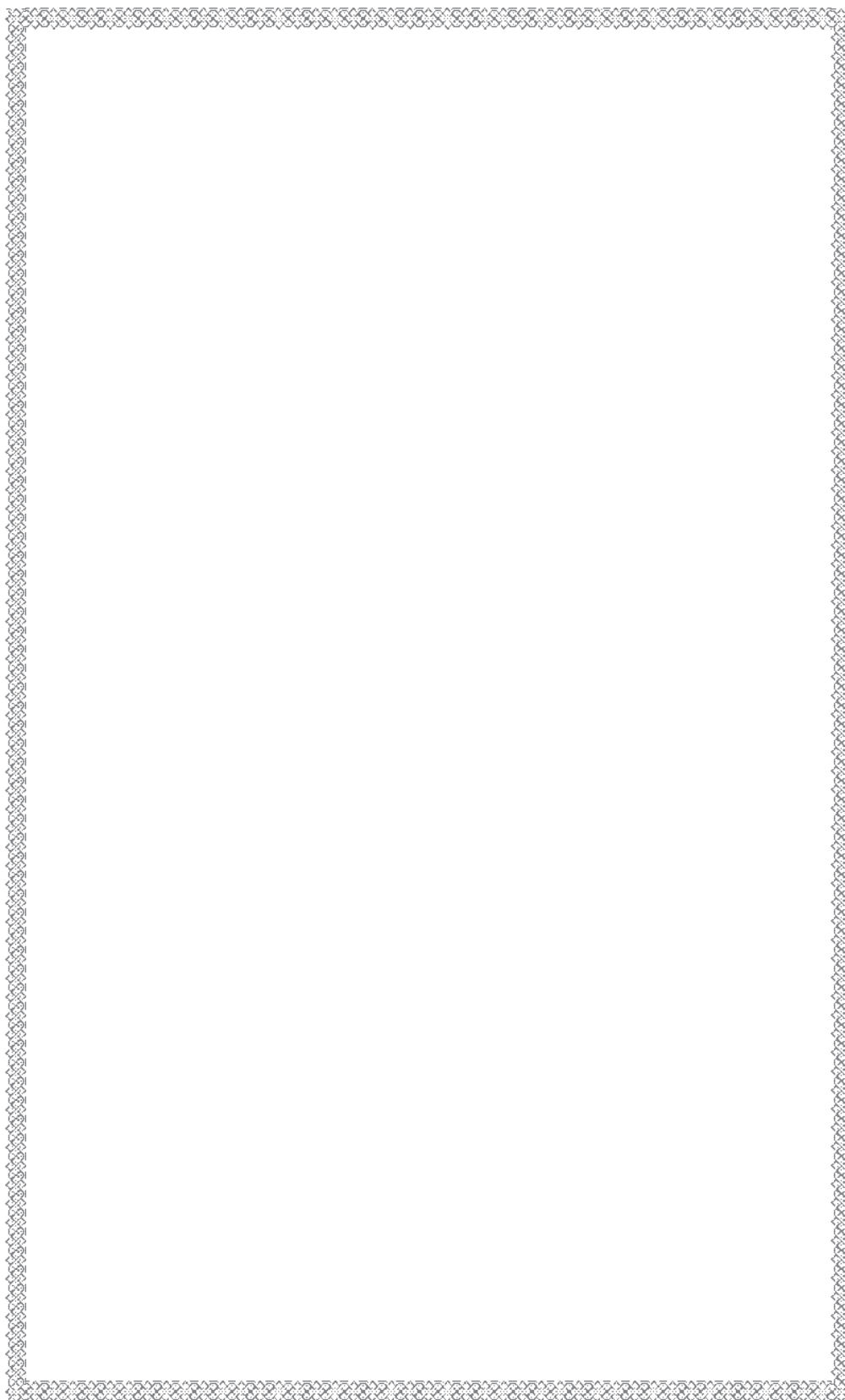
1 Escribeu què creus que diuen la iaia Conxita i la Caterina al Ilop Pepito.

Per a l'alumnat (continuació de l'activitat 1)

Fes un dibuix com el de la pàgina 14.

- Dibuixa't en el lloc del llop Pepito.
- Dibuixa una persona a cada costat teu.
- Escribeu el que et demanen aquestes persones dins una bafarada.

2 Relaciona cada començament amb un final:

Córrer	com si fos la seva ombra.
Xisclar	com el paper.
Fer un gol	com si em perseguís el dimoni.
Córrer	com un vedell.
Enganxar-se a algú	com un boig.
Quedar blanc	com una casa de pagès.
Pedalejar	com una exhalació.

Escull una expressió, escriu-la i dibuixa-la.

Per a l'alumnat

3 Uneix amb una fletxa cada expressió amb el seu significat:

Feliç com un anís.

En un tres i no res.

Fer petar la xerrada.

Clavar una pallissa.

Fer un cop d'ull.

Parlar.

Guanyar per molta diferència.

Molt content.

Mirar de forma ràpida.

En un moment, ràpidament.

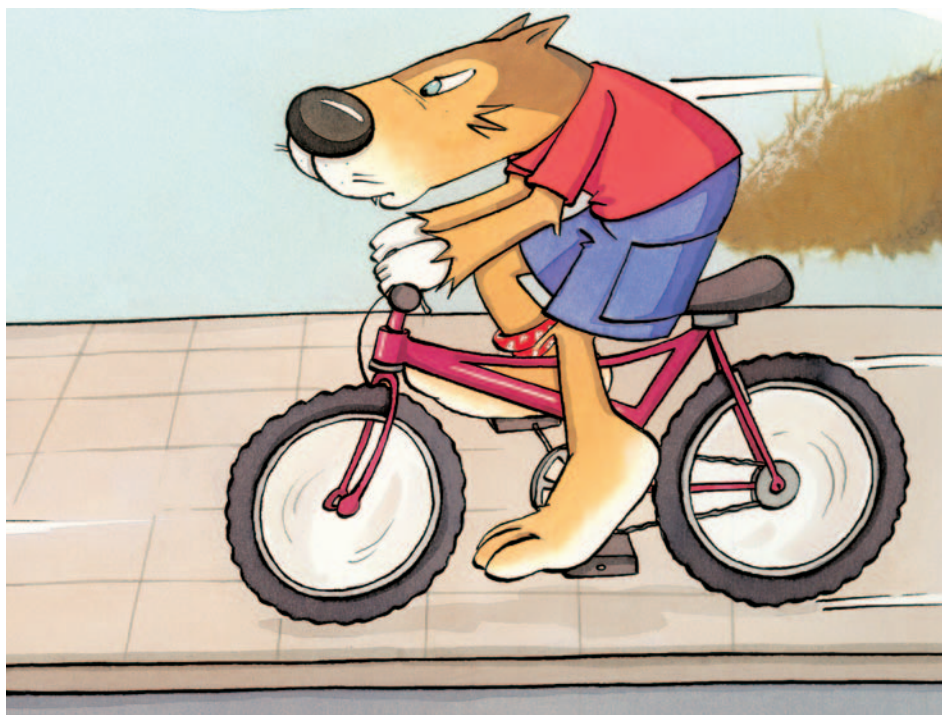

AVALUACIÓ

Per al professorat

En aquest apartat us proposem una sèrie d'activitats que serveixen per avaluar si els nens i les nenes han entès el conte.

- En l'activitat 1, els alumnes han d'ordenar quatre fragments de la història tenint en compte l'ordre cronològic en què passen els fets.
- En l'activitat 2, han d'escriure unes paraules que surten en el conte al costat del moment de la història corresponent.
- En l'activitat 3, han d'escriure unes expressions que surten en el conte a sota del dibuix corresponent.

1 Ordena aquests fragments del conte:

I ja el tenia! EUREKA! Era allà, a l'altra vorera, caminant de pressa, encara més alt i més gros del que m'havia semblat! Era un tros d'home, però portava el paquet de la iaia agafat amb totes dues mans.

Ostres! Un home amb el paquet de la iaia! Un LLADRE! De segur que era un lladre que me l'havia pres! Però on devia ser, ara?

L'home havia caigut de cul, el paquet havia anat a parar als peus d'en Màrius, amb el llaç tort i fet una coca.

Vaig mirar a dreta i a esquerra, a sota el banc, a darrere la font, a sota dels bancs de l'altre costat de la plaça... Ni rastre del paquet. Havia desaparegut.

2 Escriu aquestes paraules al costat d'un moment de la història:

oculista – capçada – revenja – motlles de silicona – rondinar

Partit de futbol: _____

Allò que hi ha dins del paquet: _____

Allò que fa el llop Pepito quan l'àvia li demana un favor: _____

Part de l'arbre on va a parar la bicicleta: _____

Metge que ha de visitar la Júlia: _____

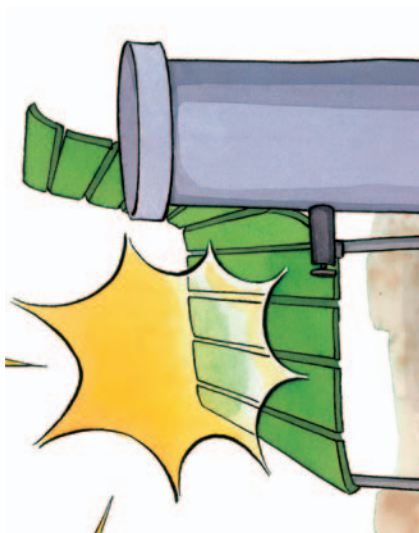

Per a l'alumnat

Per a l'alumnat

3 Escribeu a sota de cada dibuix l'expressió corresponent:

ple de gom a gom – fer petar la xerrada – fer morros – arrencar a córrer – havia volat

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

ACTIVITATS DE REFORÇ

Per al professorat

En aquest apartat us proposem algunes activitats que també podeu treballar dins els apartats «Durant la lectura» i «Després de la lectura» i que serveixen per reforçar oralment el vocabulari de la lectura a mesura que llegiu el conte. Al costat de cada paraula o expressió, en trobareu el significat.

Durant la lectura

– Trebal·leu oralment aquestes paraules que poden ser difícils per als nens i les nenes:

- Ganàpia (p. 16): persona adolescent o adulta que fa coses pròpies d'una criatura.
- Inofensiu (p. 26): incapaç de fer mal.
- Confiar (p. 29): remetre, lliurar amb confiança.
- Descuit (p. 31): fet de descuidar-se d'alguna cosa.
- Esgarrifós (p. 34): que produeix esgarrifança, que és horripilant.
- Interrogar (p. 51): fer una o més preguntes a algú amb autoritat.
- Reclamar (p. 80): exigir, demanar insistentment.
- Ensurt (p. 83): commoció brusca produïda per alguna sensació sobtada.

– Trebal·leu oralment aquestes expressions que poden ser difícils per als nens i les nenes.

- Fer morros (p. 21): estar enfadat.
- Fer petar la xerrada (p. 23): parlar.
- Veure d'un tros lluny (p. 27): veure a gran distància.
- Volar (p. 38): desaparèixer.
- Arrencar a córrer (p. 55): posar-se a córrer.
- Estar ple de gom a gom (p. 61): estar molt ple.
- Tenir mala fortuna (p. 62): tenir mala sort
- Morir-se de curiositat (p. 87): estar intrigat, tenir moltes ganes de saber una cosa.

Després de la lectura

– En l'activitat 1 de la pàgina 25, recupereu el vocabulari que heu treballat en la primera activitat de l'apartat «Durant la lectura» d'aquesta pàgina. Després, feu que els nens completin les frases amb aquestes paraules.

– En l'activitat 2 de la pàgina 26, recupereu el vocabulari que heu treballat en la segona activitat de l'apartat «Durant la lectura» d'aquesta pàgina. Després, feu que els nens completin les frases amb aquestes expressions.

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

Per al professoratDurant la lectura

– Trebal·leu oralment aquestes paraules que tenen un significat més complex:

- Delit (p. 14): ànim que es té a fer quelcom que requereix un esforç.
- Mirament (p. 16): respecte amb què es tracta algú.
- Pressentir (p. 17): tenir la impressió que ha de passar alguna cosa.
- Marrada (p. 26): camí que fa volta, que no va dret d'un punt a un altre.
- Decebre (p. 29): causar una decepció perquè no ha passat el que un s'esperava.
- Esperitat (p. 36): molt ràpid, com si estigués posseït per un esperit.
- Desesperació (p. 46): pertorbació, nerviosisme extrem.
- Sospesar (p. 48): valorar els pros i els contres.
- Desapercebut (p. 48): que no crida l'atenció.
- Parsimònia (p. 51): lentitud.
- Camada (p. 60): passa llarga.
- Galindaina (p. 62): guarniment senzill, de poc valor.
- Concurrència (p. 63): conjunt de persones que es troben en un mateix lloc.
- Catenària (p. 67): cables que transmeten l'electricitat als trens o tramvies.
- Etern (p. 74): que no té principi ni fi, de duració molt llarga o infinita.
- Miraculosament (p. 77): com si s'hagués produït un miracle.
- Compungit (p. 81): trist, abatut.
- Odissea (p. 88): llarg camí abans d'aconseguir el que hom es proposa.

– Trebal·leu oralment aquestes expressions que tenen un significat més complex:

- Raget de sol (p. 19): expressió afectuosa equivalent a «estimat».
- Veure's mort (p. 21): creure que no hi ha res a fer.
- No afluixar en una cosa (p. 21): insistir molt en alguna cosa.
- Aparteu les criatures! (p. 30): obriu pas!
- Deixar-se la pell en una cosa (p. 31): esforçar-se molt per aconseguir quelcom.
- Fer cara de pomes agres (p. 32): estar abatut, trist.
- Sentir-se com un miserable (p. 39): tenir remordiments, sentir-se culpable.
- Trobar-se de pet enmig d'un lloc (p. 61): caure al bell mig d'un lloc o una situació.
- Nou de trinca (p. 69): acabat d'estrenar.
- Dir amb un fil de veu (p. 71): dir una cosa molt fluixet.
- Agafar alè (p. 73): agafar aire.
- Mirar furtivament (p. 74): mirar ràpidament, d'amagat.
- No deixar-lo ni un moment de petja (p. 75): seguir-lo de prop.
- Beure's l'enteniment (p. 79): dir o fer alguna cosa sense sentit.
- Mirar-se algú o alguna cosa de dalt a baix (p. 91): mirar-lo amb atenció.

Després de la lectura

– En la pàgina 12 del conte, el llop Pepito diu que per a ell la persona més important de la seva família és la iaia, perquè l’ha cuidat des que era petit i, si un dia tingués un problema dels grossos, seria la primera persona a qui l’aniria a explicar.

Comenteu amb les nenes i els nens què opinen d’aquesta reflexió del protagonista i pregunteu-los qui són les persones més importants de la seva vida i per què.

– En la pàgina 24, llegim l’itinerari que ha de seguir el llop Pepito per anar de casa seva a casa de la Caterina.

En l’activitat 1 de la pàgina 27, els alumnes han de dibuixar en el mapa com s’arriba de casa a l’escola pel camí més curt i després han d’explicar-lo per escrit.

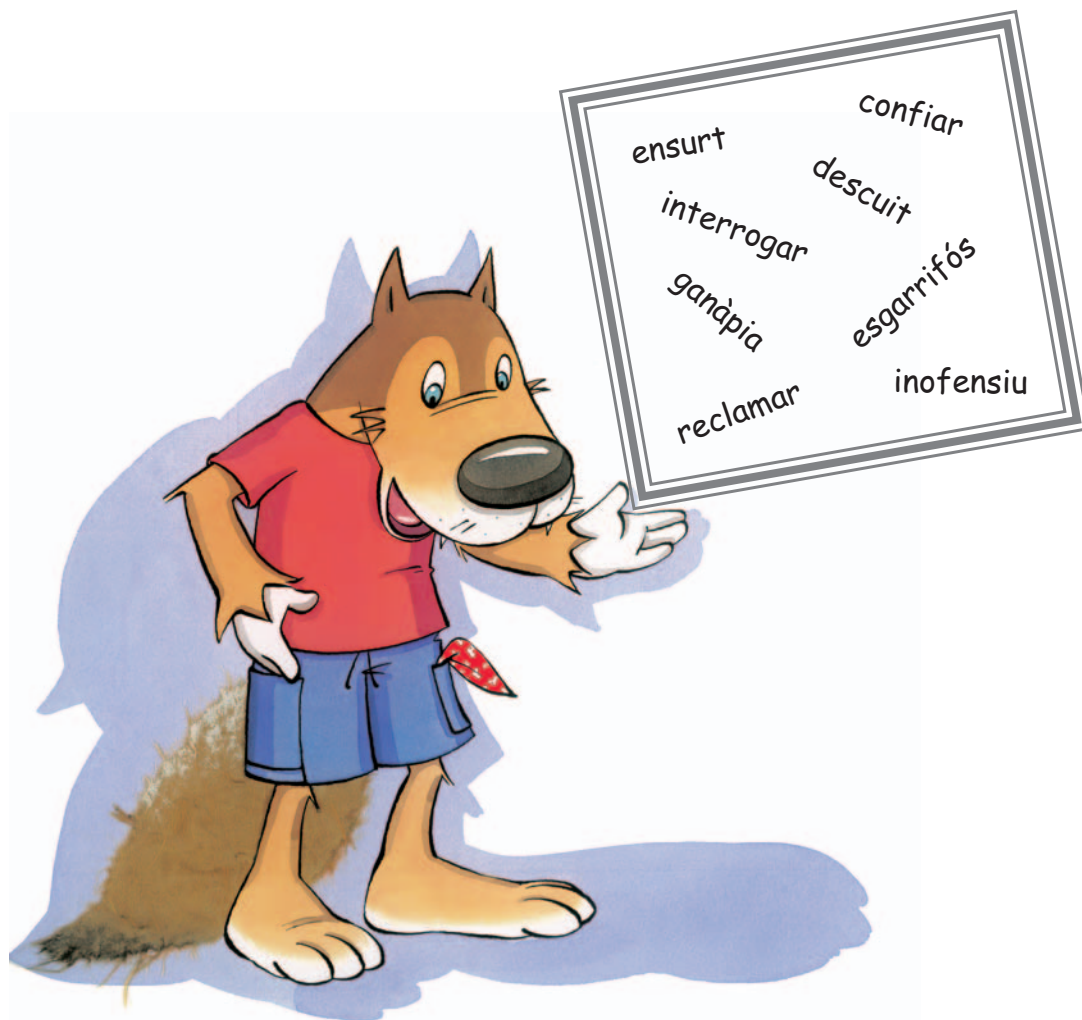
– La Maria Mercè Roca ha escrit *Em vols fer un favor?* en primera persona, de manera que el llop Pepito és, alhora, protagonista i narrador de la història.

Demaneu als nens i les nenes que busquin en el conte tres frases en què es vegi clarament que està escrit en primera persona del singular.

– L’autora també recorre sovint als diàlegs. Feu que els alumnes busquin algun fragment que contingui diàleg i proposeu-los que el llegeixin de dos en dos, de manera que tots els alumnes participin en la lectura de l’obra.

ACTIVITATS DE REFORÇ

1 Completa aquestes frases amb les paraules que té el llop Pepito:

En Pere és un _____ de setze anys.

Podeu _____ que us tornin els diners del viatge.

Aquest gos és _____ i no et mossegarà. Pots _____ en mi.

El llop Pepito s'ha deixat l'aixeta oberta tot el dia. Quin _____!

La policia va _____ els veïns del barri.

Quan va esclatar el petard, vaig tenir un _____!

Per a l'alumnat

2 Completa les frases amb aquestes expressions:

_____ curiositat per saber què em regalarien

La Judit _____ perquè no pot anar al cinema.

El pati de l'escola és _____.

Trucaré a la Maria per telèfon i _____.

El paquet _____ . Quina _____ !

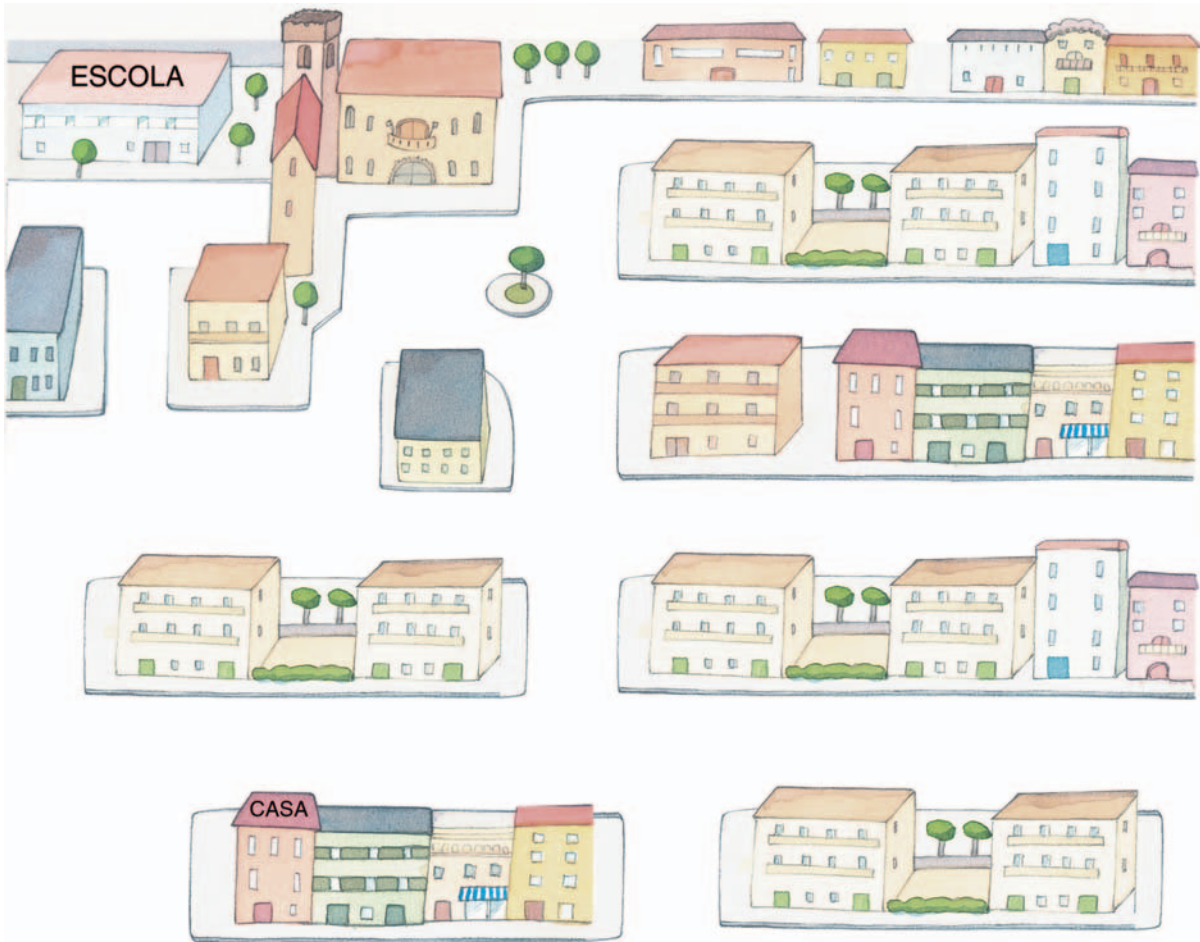
El llop Pepito va veure el sospitós _____.

El llop Pepito va _____ darrere del sospitós.

Per a l'alumnat

ACTIVITAT D'AMPLIACIÓ

1 Dibuixa quin és el camí més curt per anar de casa a l'escola.

Explica el camí que has dibuixat.

L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA

Al llarg de la lectura podeu comentar les decisions que pren el llop Pepito en cada moment, de manera que valoreu si són correctes o no ho són. Pregunteu als nens i les nenes si ells haurien actuat de la mateixa manera en circumstàncies similars.

També podeu valorar si els personatges que interactuen amb el llop Pepito actuen correctament.

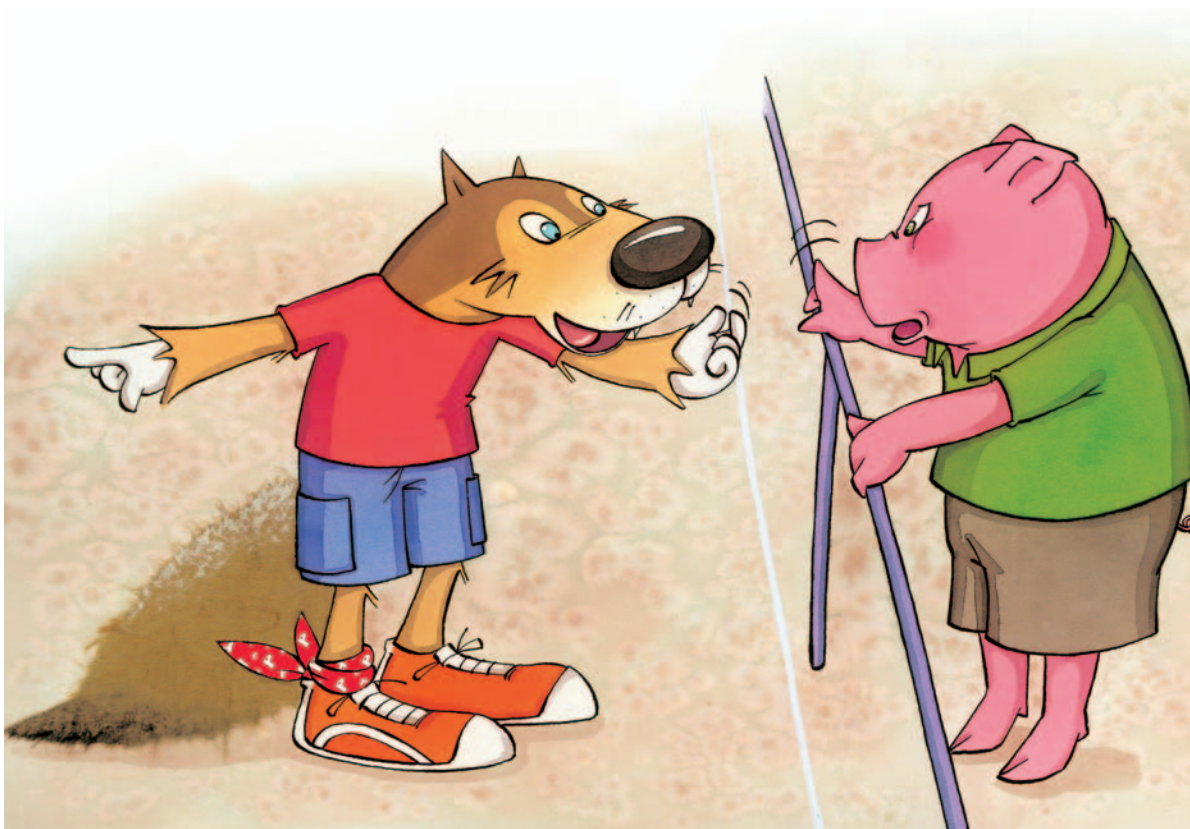

PROPOSTES LÚDIQUES

Durant uns dies podeu demanar als alumnes que pensin de quina manera poden fer algun favor als companys de classe.

Després, valoreu entre tots aquesta experiència.

Els alumnes poden explicar què han decidit fer per ajudar un altre nen o nena del grup, com s'han ofert i de quina manera ha rebut l'ofertament aquesta altra persona.

INTERDISCIPLINARIETAT

LLENGUA CATALANA

- 1 Comenteu amb els alumnes què cal fer per tenir cura dels llibres.
- 2 Pregunteu als alumnes de què creuen que tracta el llibre a partir de la il·lustració de la coberta i del títol del llibre.
- 3 Observeu la coberta i identifiqueu-hi l'editorial, la col·lecció, l'autora i la il·lustradora.
- 4 Pregunteu-los com creuen que acabarà la història després d'haver llegit els tres primers capítols.
- 5 Observeu les il·lustracions de les pàgines 38 i 39 i demaneu als alumnes que facin hipòtesis sobre el que deuen dir les dues dones al llop Pepito.
- 6 Expliqueu el significat de les diferents expressions i frases fetes que surten en el conte i pregunteu-los quines altres saben.
- 7 Treballeu oralment el vocabulari més complex que surt en el conte.
- 8 Feu que observin que la història està escrita en primera persona del singular. Després, demaneu-los que busquin en el conte tres frases en estil directe.

CONEIXEMENT DEL MEDI

- 9 Repasseu l'itinerari que en Pepito ha de seguir per anar de casa seva a casa de la Caterina. Després, feu que expliquin l'itinerari que han de seguir per anar des d'un punt de l'escola fins a un altre o des d'algun lloc proper a l'escola fins a l'escola.

TUTORIA

- 10 Comenteu amb els alumnes que fer un favor és un fet altruista. Pregunteu-los si acostumen a fer favors, com se senten quan en fan un, si esperen alguna cosa a canvi, si solen demanar-ne, com s'han de demanar, etc.

- 11 Pregunteu-los si creuen que el llop Pepito ha actuat bé quan després d'haver-se compromès a portar el paquet a casa de la Caterina decideix jugar el partit de futbol i, per tant, deixa de vigilar el paquet, i què haurien fet en el seu cas.
- 12 Pregunteu-los com s'han sentit si alguna vegada no han complert alguna promesa i relacioneu aquest fet amb les il·lustracions de les pàgines 38 i 39.
- 13 Recordeu entre tots situacions en què hàgiu viscut un malentès i us hàgiu hagut de disculpar o hàgiu donat les gràcies per un favor i comenteu-les.
- 14 Recordeu que el llop Pepito diu que la persona que estima més a la vida és la iaia Conxita. Pregunteu-los quina és la persona que més estimen i per què, si viuen amb els avis, si hi tenen una relació estreta o si els veuen poc.
- 15 Llegiu el conte *L'indi que no complia la seva paraula* d'Eric Phillips, que trobareu en el web www.xtec.cat/recursos/cultura/contes/arreu/indi.htm, dins l'apartat «Contes d'arreu del món», i compareu l'actitud del llop Pepito i la de l'indi Ratlla Trencada davant les promeses que ha fet cadascú. Comenteu també quin ensenyament en treu cadascun.

VISUAL I PLÀSTICA

- 16 Demaneu als nens i les nenes que facin un dibuix com el de les pàgines 38 i 39, però que es dibuixin en el lloc del llop Pepito, que en una banda dibuixin una persona que els demana un favor i, a l'altra, una persona que l'espera i que escriguin el que diuen dins un globus.

LITERATURA COMPARADA

Em vols fer un favor? és un conte que gira entorn dels favors que es fan uns personatges els uns als altres per tal d'aconseguir uns objectius. En aquesta línia, us proposem la lectura del conte *L'indi que no complia la seva paraula* d'Eric Phillips, sobre els indis oglales dels Estats Units, que permet veure què passa quan una persona no compleix la seva paraula. El trobareu dins l'apartat «Contes d'arreu del món», en el web www.xtec.cat/recursos/cultura/contes/arreu/indi.htm.

A partir de la lectura del conte, podeu comentar amb els alumnes les diferències entre l'actitud del llop Pepito i la de l'indi Ratlla Trencada i com ha actuat cadascun davant de les promeses que han fet.

SOLUCIONARI**DURANT LA LECTURA**

1. Respondre preguntes sobre el capítol 1 del conte *Em vols fer un favor?* per saber si els alumnes han entès el conte i com haurien actuat en una situació semblant.

- a) Li demana que porti un paquet a casa de la seva amiga Caterina.
- b) Perquè ha de jugar un partit de futbol molt important.
- c) Ha insistit que és molt important.
- d) Passa per la pista de futbol per saludar els companys i es deixa convèncer per jugar el partit.
- e) Damunt d'un banc.
- f) Resposta oberta.
- g) Resposta oberta.
- h) Resposta oberta.

2. Predir com acabarà el conte a partir del final del nus de la història.

Resposta oberta.

3. Respondre unes preguntes sobre el desenllaç del conte.

- a) No.
- b) Es diu Joan.
- c) Perquè es pensava que algú l'havia perdut.
- d) A l'oficina d'objectes perduts.
- e) Motlles per fer pastissos.
- f) Torna la bicicleta a l'Aurora, va a la pista per alliberar en Joan del partit i torna a casa seva.
- g) Li ha preparat un munt de croquetes.

DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Observar una il·lustració del conte i escriure el que creuen que diuen dos personatges a un tercer. Després, fer un dibuix en què ocupin el lloc del llop Pepito amb una persona a cada costat, una que li demana un favor i l'altra que l'espera.

Resposta oberta.

2. Relacionar el començament i el final de comparacions que van sortint al llarg del conte. Després, han d'escollir una comparació, escriure-la i dibuixar-la.

Córrer com si em perseguís el dimoni (p. 55).

Xisclar com un vedell (p. 79).

Fer un gol com una casa de pagès (p. 31).

Córrer com una exhalació (p. 60).

Enganjar-se a algú com si fos la seva ombra (p. 65).

Quedar blanc com el paper (p. 36).

Pedalejar com un boig (p. 73).

La segona part de l'activitat és de resposta oberta.

3. Relacionar expressions que surten en el conte amb el seu significat.

Feliç com un anís (p. 17): molt content.

En un tres i no res (p. 20): en un moment, ràpidament.

Fer petar la xerrada (p. 23): parlar.

Clavar una pallissa (p. 29): guanyar per molta diferència.

Fer un cop d'ull (p. 40): mirar de forma ràpida.

AVALUACIÓ

1. Ordenar uns fragments del conte.

1. Vaig mirar a dreta i a esquerra, a sota el banc, a darrere la font, a sota dels bancs de l'altre costat de la plaça... Ni rastre del paquet. Havia desaparegut.
2. Ostres! Un home amb el paquet de la iaia! Un LLADRE! De segur que era un lladre que me l'havia pres! Però on devia ser, ara?
3. I ja el tenia! EUREKA! Era allà, a l'altra vorera, caminant de pressa, encara més alt i més gros del que m'havia semblat! Era un tros d'home, però portava el paquet de la iaia agafat amb totes dues mans.
4. L'home havia caigut de cul, el paquet havia anat a parar als peus d'en Màrius, amb el llaç tort i fet una coca.

2. Escriure al costat de cada moment de la història les paraules corresponents.

Partit de futbol: revenja (p. 14).

Allò que hi ha dins del paquet: motlles de silicona (p. 88).

Allò que fa el llop Pepito quan l'àvia li demana un favor: rondinar (p. 21).

Part de l'arbre on va a parar la bicicleta: capçada (p. 77).

Metge que ha de visitar la Júlia: oculista (p. 15).

3. Escriure a sota de cada dibuix l'expressió corresponent.

Fer morros, havia volat, arrencar a córrer, fer petar la xerrada, ple de gom a gom.

ACTIVITATS DE REFORÇ

1. Completar unes frases amb les paraules corresponents.

En Pere és un ganàpia de setze anys.

Podeu reclamar que us tornin els diners del viatge.

Aquest gos és inofensiu i no et mossegarà. Pots confiar en mi.

El llop Pepito s'ha deixat l'aixeta oberta tot el dia. Quin descuit!

La policia va interrogar els veïns del barri.

Quan va esclatar el petard, vaig tenir un ensurt esgarrifós!

2. Completar unes frases amb les expressions corresponents.

Em moria de curiositat per saber què em regalarien

La Judit fa morros perquè no pot anar al cinema.

El pati de l'escola és ple de gom a gom.

Trucaré a la Maria per telèfon i farem petar la xerrada.

El paquet havia volat. Quina mala fortuna!

El llop Pepito va veure el sospitós d'un tros lluny.

El llop Pepito va arrencar a córrer darrere del sospitós.

ACTIVITAT D'AMPLIACIÓ

1. Observar un plànol, dibuixar el camí més curt per anar d'un punt a un altre i escriure'l.

Resposta oberta.